

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7So/54/2013
Identifikačné číslo spisu:	7012201002
Dátum vydania rozhodnutia:	28.05.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Elena Zavadská
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:7012201002.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa Y., narodeného X., bytom V. proti odporkyni Sociálnej poisťovni v Bratislave, Ul. 29. augusta č. 8, o výšku invalidného dôchodku, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 20. novembra 2012, č.k. 5Sd/62/2012-25, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 20. novembra 2012, č.k. 5Sd/62/2012-25 z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Krajský súd v Košiciach rozsudkom z 20. novembra 2012, č.k. 5Sd/62/2012-25, podľa § 250q ods. 2 OSP potvrdil rozhodnutie z 15. júna 2012 číslo XXX XXX XXXX X, ktorým odporkyňa podľa § 73 a § 112 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) zamietla žiadosť navrhovateľa o zvýšenie invalidného dôchodku s odôvodnením, že je naďalej invalidný podľa § 71 zákona o sociálnom poistení s poklesom schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 50 %.

Súd prvého stupňa zistil, že navrhovateľ 6. marca 2012 požiadal o zvýšenie invalidného dôchodku z dôvodu zhoršenia zdravotného stavu. Podľa záverov lekárskeho posudku posudkového lekára sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky v Košiciach z 30. mája 2012 je navrhovateľ aj naďalej invalidný podľa § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení. Za rozhodujúce zdravotné postihnutie u navrhovateľa posudkový lekár považoval choroby podporného a pohybového aparátu, pričom toto postihnutie je začlenené v kapitole XV, oddiel G, položka 44.1 prílohy č. 4 zákona o sociálnom poistení a zodpovedá mu miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v rozsahu 45 %. Z dôvodu ďalších zdravotných postihnutí, ktorými sú u emočne nestabilnej osobnosti koxartróza vpravo II. št. a jednoduchá zdĺhavá bronchitída, považoval za odôvodnené zvýšenie percentuálnej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 5 %. K zhodnému záveru pokiaľ ide o trvanie invalidity i miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť u navrhovateľa dospel aj posudkový lekár sociálneho poistenia ústredie so sídlom v Košiciach v posudku vypracovanom 25. októbra 2012 na účely súdneho konania.

Súd prvého stupňa na základe dokazovania vykonaného v správnom konaní dospel k záveru, že skutkové okolnosti týkajúce sa rozsahu zdravotného poškodenia navrhovateľa boli dostatočne ozrejmene príslušnými posudkovými lekármi sociálneho poistenia, ktorí vo svojich posudkoch vyhodnotili všetky zdravotné postihnutia navrhovateľa, vyplývajúce z jeho zdravotnej dokumentácie i vlastných vyšetrení. Navrhovateľ v konaní neuviedol žiadne nové skutočnosti, ktoré by neboli známe príslušným posudkovým lekárom pri vypracovaní posudkov a ktoré by mohli ich jednoznačné závery spochybniť. Zdravotné poškodenia navrhovateľa zistené objektívnymi lekárskymi vyšetreniami podľa podaných posudkov vo veci konajúcich posudkových orgánov znižujú jeho pracovnú schopnosť natoľko, aby bol aj naďalej invalidný. Podľa týchto posudkov pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má menovaný stanovenú mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť vo výške 50 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Keďže navrhovateľ v konaní nepredložil také dôkazy, ktoré by odôvodňovali určenie vyššej miery poklesu jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, nárok na zvýšenie invalidného dôchodku mu nevznikol. Preskúmané rozhodnutie odporkyne krajský súd pokladal za vecne správne a zákonné.

Krajský súd nepriznal navrhovateľovi právo na náhradu trov konania s poukazom na s § 250k ods. 1 OSP s použitím § 250l ods. 2 OSP a jeho neúspešnosť v konaní.

Proti rozsudku krajského súdu podal navrhovateľ odvolanie. Namietal, že jeho zdravotný stav sa zhoršil, lebo aj pravý bedrový kĺb je v druhom štádiu koxatrózy a má schudnuté svalstvo na ľavej nohe. Žiadal opäť prehodnotiť mieru svojej invalidity. K odvolaniu súčasne predložil nález zo psychiatrickej ambulancie z 12. marca 2013.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu žiadala rozsudok krajského súdu potvrdiť ako vecne správny.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 a § 250s OSP) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250l ods. 2 v spojitosti s § 250ja ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa je potrebné vyhovieť.

Podľa § 112 ods. 1 zákona o sociálnom poistení dávka sa prizná alebo sa zvýši odo dňa, od ktorého dávka alebo jej zvýšenie patrí, najviac tri roky spätne odo dňa zistenia, že sa dávka priznala alebo sa vyplácala v nižšej sume, ako patrí, alebo najviac tri roky spätne od uplatnenia nároku na dávku alebo nároku na jej zvýšenie, ak sa dodatočne zistí, že sa dávka

- a) priznala v nižšej sume, ako patrí,
- b) vypláca v nižšej sume, ako patrí,
- c) odoprela neprávom alebo
- d) priznala od neskoršieho dátumu, než od ktorého patrí.

Podľa § 71 ods. 3 a ods. 4 zákona o sociálnom poistení pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby na základe lekárskeho správ a údajov zo zdravotnej dokumentácie zdravotníckeho zariadenia a zhodnotenia liečby s určením diagnostického záveru, stabilizácie ochorenia, jeho ďalšieho vývoja, ďalšej liečby pričom sa prihliada na zostávajúcu schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť, zostávajúcu schopnosť prípravy na povolanie, možnosti poskytnutia pracovnej rehabilitácie alebo rekvalifikácie.

Podľa § 71 ods. 8 zákona o sociálnom poistení mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určenú podľa odseku 6 možno zvýšiť najviac o 10%, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Na určenie zvýšenia hodnoty sa vychádza z predchádzajúceho výkonu zárobkovej činnosti, dosiahnutého vzdelania, skúsenosti a schopnosti

rekvalifikácie. Obdobne to platí, ak pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je dôsledkom viacerých zdravotných postihnutí podmieňujúcich dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav.

Zo spisov vyplýva, že navrhovateľ podal 6. marca 2012 žiadosť o zvýšenie invalidného dôchodku s odôvodnením, že sa mu zhoršil zdravotný stav. Na základe tejto žiadosti jeho zdravotný stav hodnotil naposledy MUDr. R., posudkový lekár sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne ústredie v Bratislave, s vysunutým pracoviskom v Košiciach. V lekárskom posudku z 25. októbra 2012 po vlastnom vyšetrení navrhovateľa a zhodnotení zdravotnej dokumentácie (najmä nálezov z vyšetrení v ortopedickej ambulancii z 21. marca 2012 a z 24. augusta 2012, v neurologickej ambulancii z 2. apríla 2012, nálezov zo psychiatrického vyšetrenia z 3. mája 2012, psychologického vyšetrenia z 23. mája 2012, pľúcneho vyšetrenia z 22. mája 2012) dospel k záveru, že rozhodujúcim zdravotným postihnutím navrhovateľa sú choroby podporného a pohybového aparátu zaradené v kapitole XV., oddiel G, položka 44.1. stavy po vykonanej endoprotéze bedrového kĺbu jednostrannej (totálna endoprotéza) prílohy č. 4 zákona o sociálnom poistení s určením hornej hranice miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou - 45 % (z možného rozpätia od 35 % - 45 %).

Posudkový lekár sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne ústredie MUDr. R. stanovil zhodné rozhodujúce zdravotné postihnutie navrhovateľa ako aj mieru poklesu schopnosti navrhovateľa vykonávať zárobkovú činnosť ako posudková lekárka sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočka Košice MUDr. V. v lekárskej správe z 26. septembra 2012 a z 30. mája 2012.

Podľa vyššie uvedených lekárskeho posudkov navrhovateľ trpel aj iným zdravotným postihnutím, a to koxartroza v pravo II. stupeň, emočne nestabilná osobnosť, jednoduchá zdĺhavá bronchitída a chronická hepatopatia. Z dôvodu tohto iného zdravotného postihnutia posudkoví lekári navýšili mieru poklesu o 5 % podľa § 71 ods. 8 zákona o sociálnom poistení.

Odvolací súd zistil, že žiadny z uvádzaných lekárskeho posudkov neobsahujú odôvodnenie navýšenia miery poklesu len o 5% z možného navýšenia o 10 %, ako to umožňuje ustanovenie § 71 ods. 8 zákona o sociálnom poistení. V tejto časti je potom lekárskeho posudok nejasný a vzbudzuje pochybnosť o správnosti stanovenej výšky miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť oproti zdravej fyzickej osobe.

Navyše navrhovateľ v odvolacom konaní súdu predložil novú správu zo psychologickej ambulancie z 12. marca 2013, obsahom ktorej sa posudkový orgán odporkyne nemal možnosť zaoberať, pričom môže svedčiť o jeho nepriaznivejšom zdravotnom stave v tomto inom zdravotnom postihnutí, ktorý by mohol ovplyvniť aj navýšenie miery poklesu.

Ak súd prvého stupňa pokladal rozhodnutie odporkyne za zákonné napriek tomu, že lekárskeho posudky posudkových lekárov sociálneho poistenia nie sú v dostatočnom rozsahu jasné, tak jeho záver bez odstránenia uvedených nejasností je predčasný.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 12. februára 2013, č.k. 5Sd/62/2012-25, podľa § 221 ods. 1 písm. h) ods. 2 OSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, keď v doterajšom konaní vykonané dokazovanie nepovažuje odvolací súd za dostačujúce pre vlastné rozhodnutie.

V ďalšom konaní súd prvého stupňa zabezpečí doplnenie posúdenia zdravotného stavu navrhovateľa s dopadom na rozsah jeho zachovanej pracovnej schopnosti vzhľadom na zdravotné ťažkosti, už aj vzhľadom na dlhú dobu od posledného posúdenia zdravotného stavu navrhovateľa. Po odstránení nejasností v lekárskom posudku posudkového lekára sociálneho poistenia a jeho doplnení vo veci znovu rozhodne.

V novom rozhodnutí súd prvého stupňa súčasne rozhodne aj o náhrade trov celého konania (§ 224 ods. 3 v spojení s § 246c ods. 1 OSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.